

SAJTÓKÖZLEMÉNY

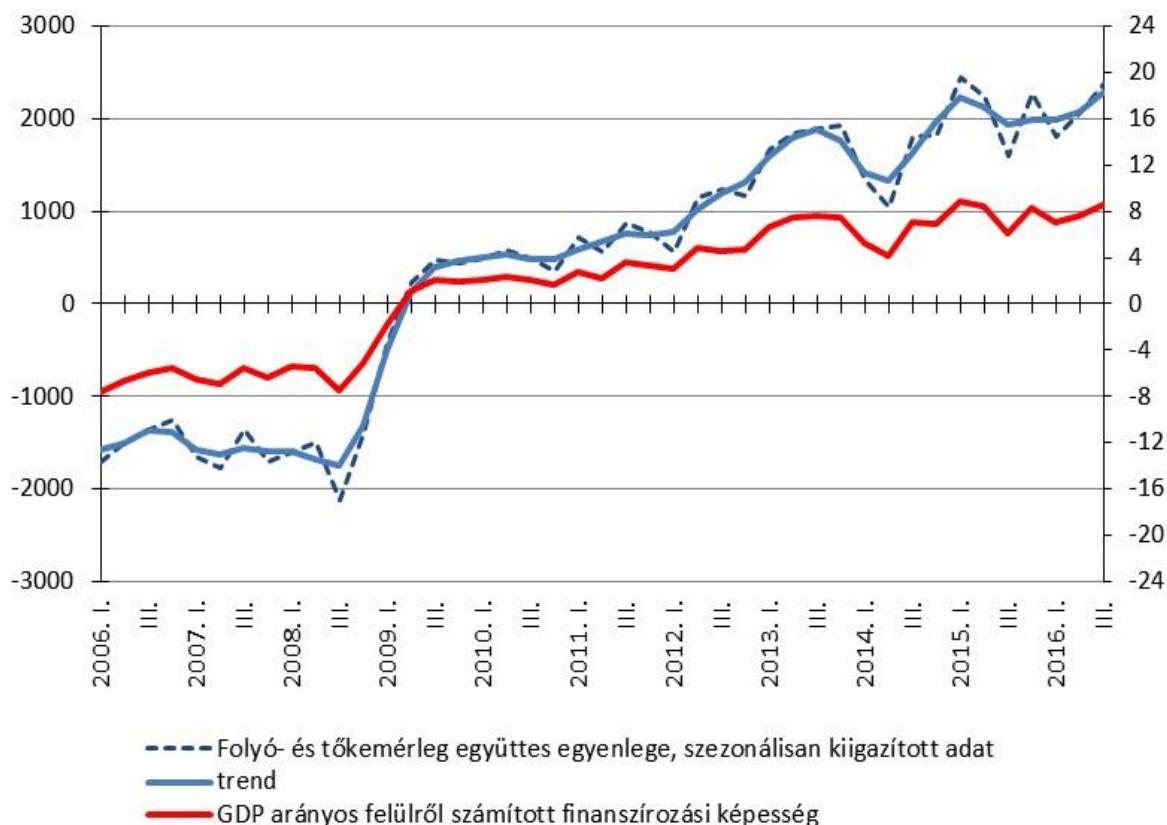
A fizetési mérleg alakulásáról

2016. III. negyedév

2016 III. negyedévében¹ a külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség (a folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg együttes egyenlege) kiigazítás nélküli értéke 2469 millió euro (766 milliárd forint) volt. A szezonális hatások kiszűrésével a mutató 2371 millió euro (757 milliárd forint), a negyedéves GDP 8,6 %-a. A finanszírozási képesség előző negyedévhez képest bekövetkezett emelkedésében elsősorban az EU-tól kapott tőketranszferok növekedése játszott szerepet.

1. ábra

A külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség millió euróban (bal tengely)
és a negyedéves GDP százalékában (jobb tengely)

¹ Az MNB a meghirdetett adatközzételi és -felülvizsgálati gyakorlatával összhangban 2016. december 23-án első alkalommal publikálja a 2016. III. negyedéves fizetésimérleg-statisztikákat, valamint revidálja a 2016 I-II. negyedéves adatokat.

1. táblázat

A fizetésimérleg-statisztika főbb aggregátumainak alakulása (millió euro)

	2015					2016			
	I. n.év.	II. n.év.	III. n.év.	IV. n.év.	év	I. n.év.	II. n.év.	III. n.év.	I.-III. n.év.
1. Folyó fizetési mérleg, egyenleg (1.A+1.B+1.C)	1 461	592	997	664	3 713	1 371	1 585	1 289	4 245
1.A. Áruk és szolgáltatások, egyenleg	2 644	2 184	2 602	2 332	9 763	2 679	3 160	2 826	8 664
Export	23 763	24 961	25 159	25 677	99 561	24 648	26 532	25 969	77 148
Import	21 119	22 777	22 557	23 345	89 798	21 969	23 372	23 143	68 484
1.A.a. Áruk	1 495	689	782	1 402	4 368	1 529	1 405	973	3 906
Export	19 333	19 923	19 638	20 710	79 604	20 072	21 178	20 277	61 528
Import	17 839	19 235	18 856	19 308	75 237	18 543	19 773	19 304	57 621
1.A.b. Szolgáltatások	1 149	1 496	1 820	930	5 395	1 150	1 755	1 852	4 758
Export	4 430	5 038	5 522	4 967	19 957	4 576	5 353	5 691	15 621
Import	3 281	3 542	3 701	4 037	14 562	3 426	3 599	3 839	10 863
1.B. Elsődleges jövedelmek, egyenleg	-729	-1 388	-1 376	-1 532	-5 026	-777	-1 167	-1 152	-3 097
1.B.1. Munkavállalók jövedelmei	677	702	732	748	2 860	775	744	720	2 239
1.B.2. Befektetések jövedelmei	-1 769	-2 364	-2 348	-2 808	-9 289	-1 838	-2 251	-2 148	-6 237
1.B.2.1. Közvetlentőke-befektetések jövedelmei	-1 240	-1 675	-1 872	-2 333	-7 120	-1 389	-1 618	-1 774	-4 780
1.B.2.2. Portfólióbefektetések jövedelmei	-504	-670	-455	-445	-2 074	-410	-603	-346	-1 359
1.B.2.3. Egyéb befektetések jövedelmei	-133	-123	-121	-120	-497	-117	-98	-85	-300
1.B.2.4. Tartalésközök jövedelmei	108	104	100	90	401	78	68	57	203
1.B.3. Egyéb elsődleges jövedelmek	362	274	240	528	1 403	286	339	276	901
-ebből: Európai Unióval kapcsolatos tranzakciók	362	274	240	528	1 403	286	339	276	901
1.C. Másodlagos jövedelmek, egyenleg	-454	-204	-229	-136	-1 024	-530	-407	-384	-1 322
-ebből: Európai Unióval kapcsolatos tranzakciók	-211	53	45	179	66	-239	-136	-116	-490
2. Tőkemérleg, egyenleg	786	1 269	705	2 236	4 996	173	78	1 179	1 430
-ebből: Európai Unióval kapcsolatos tranzakciók	776	1 387	687	2 274	5 124	163	73	1 167	1 403
3. Pénzügyi mérleg (nettó követelés) (3.1+3.2+3.3+3.4+3.5)	930	1 991	1 539	3 171	7 631	96	1 724	1 582	3 402
3.1. Közvetlentőke-befektetések (nettó követelés)	129	881	-957	-452	-399	-588	233	-1 371	-1 725
3.1.ki Külföldön (nettó követelés)	551	626	460	-15 821	-14 184	-8 774	1	129	-8 644
3.1.1.ki Részesedések (nettó követelés)	-367	1 293	-339	-16 111	-15 523	-8 077	281	406	-7 390
3.1.1.1.ki Részvény és egyéb részesedés (nettó követelés)	-331	1 291	-555	-16 268	-15 864	-8 081	219	186	-7 675
3.1.1.2.ki Újrabefektetett jövedelem (nettó követelés)	-35	2	216	158	340	3	62	219	285
3.1.2.ki Adósság típusú instrumentumok (nettó követelés)	918	-667	799	290	1 340	-697	-280	-277	-1 253
3.1.2.1.ki Követelések	219	-44	295	287	757	-558	-60	-348	-967
3.1.2.2.ki Tartozások	-699	623	-504	-2	-583	138	220	-72	287
3.1.be Magyarországon (nettó tartozás)	423	-255	1 417	-15 369	-13 785	-8 186	-232	1 499	-6 919
3.1.1.be Részesedések (nettó tartozás)	1 032	-1 455	1 993	2 507	4 078	-7 971	-708	2 404	-6 275
3.1.1.1.be Részvény és egyéb részesedés (nettó tartozás)	84	-434	120	160	-70	-9 106	-662	395	-9 372
3.1.1.2.be Újrabefektetett jövedelem (nettó tartozás)	948	-1 020	1 873	2 347	4 148	1 135	-47	2 009	3 097
3.1.2.be Adósság típusú instrumentumok (nettó tartozás)	-610	1 200	-576	-17 876	-17 863	-215	476	-905	-644
3.1.2.1.be Követelések	825	375	-1 019	19 400	19 580	-988	712	-4 060	-4 336
3.1.2.2.be Tartozások	215	1 574	-1 596	1 524	1 718	-1 203	1 188	-4 965	-4 980
3.2. Portfólióbefektetések (nettó követelés)	1 067	1 750	1 426	1 442	5 685	2 816	813	467	4 096
3.2.k Követelések	-170	212	126	215	382	260	598	2	860
3.2.t Tartozások	-1 238	-1 538	-1 300	-1 227	-5 303	-2 556	-216	-465	-3 237
3.3. Pénzügyi derivatívák és munkavállalói részvényopciók (nettó követelés)	-108	-349	-289	59	-686	406	78	-70	414
3.3.k Követelések	-2 229	-1 540	-1 231	-1 219	-6 218	-1 265	-885	-912	-3 062
3.3.t Tartozások	-2 122	-1 190	-942	-1 278	-5 532	-1 671	-963	-842	-3 476
3.4. Egyéb befektetések (nettó követelés)	-1 384	1 347	3 884	4 096	7 944	264	3 897	3 623	7 784
3.4.k Követelések	740	963	701	3 005	5 409	2 027	2 992	1 551	6 569
3.4.t Tartozások	2 123	-384	-3 183	-1 090	-2 535	1 762	-905	-2 072	-1 214
3.5. Tartalésközök	1 224	-1 638	-2 526	-1 974	-4 913	-2 803	-3 296	-1 068	-7 167
Memorandum:									
Külfölddel szembeni finanszírozási képesség									
Felülről számított (folyó és tőkemérleg)	2 247	1 861	1 702	2 900	8 709	1 544	1 663	2 469	5 675
Alulról számított (pénzügyi mérleg)	930	1 991	1 539	3 171	7 631	96	1 724	1 582	3 402
Eltérés (tévedések és kihagyások)	-1 317	131	-163	271	-1 078	-1 448	62	-887	-2 273

2. táblázat

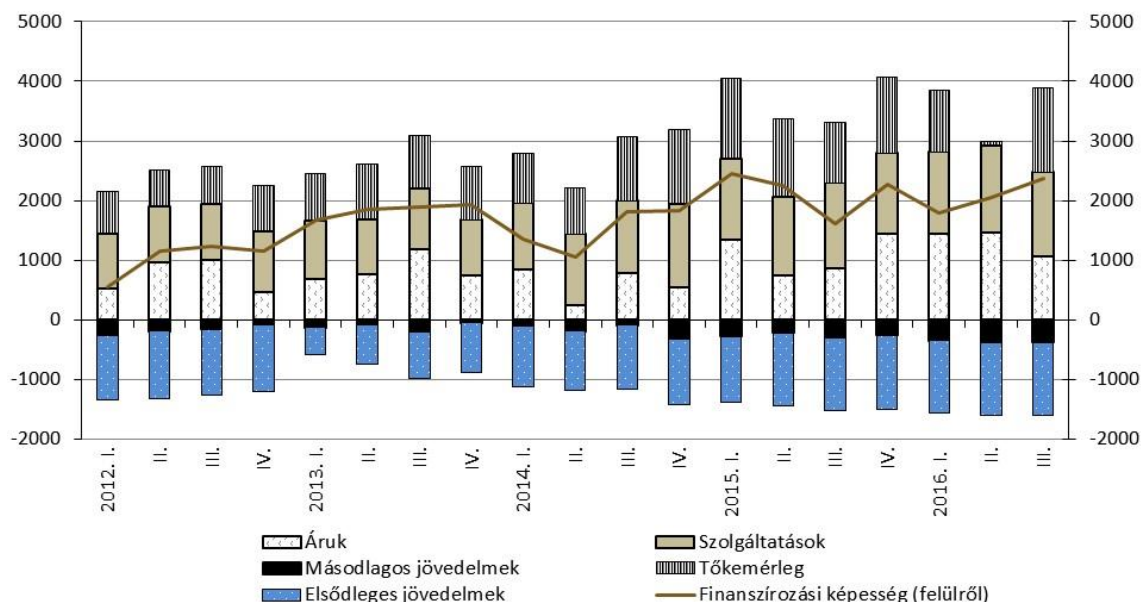
A külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség alakulása²
(szezonalisan kiigazított adatok, millió euro)

	2015				2016		
	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év
1. Reálgazdasági tranzakciók	2 560	2 124	2 391	2 691	2 600	3 075	2 633
1.1. Export	24 431	24 648	24 958	25 500	25 366	26 142	25 778
1.2. Import	21 876	22 784	22 779	22 767	22 777	23 373	23 373
1.1. Áruforgalom	1 349	745	875	1 440	1 435	1 460	1 061
1.1.1. Export	19 618	19 751	19 836	20 396	20 372	20 959	20 496
1.1.2. Import	18 432	19 211	19 294	19 050	19 225	19 735	19 639
1.2. Szolgáltatások	1 358	1 320	1 423	1 351	1 381	1 463	1 418
1.2.1. Utazás, egyenleg	789	785	795	789	774	789	793
bevétel	1 243	1 169	1 227	1 237	1 221	1 242	1 312
kiadás	392	418	422	424	534	470	499
1.2.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	570	556	651	552	641	766	664
bevétel	3 680	3 758	3 796	3 851	3 821	3 958	3 909
kiadás	3 138	3 213	3 215	3 322	3 190	3 223	3 255
2. Elsődleges jövedelmek	-1 097	-1 214	-1 219	-1 253	-1 211	-1 218	-1 219
3. Másodlagos jövedelmek	-276	-219	-297	-254	-344	-381	-378
4. Folyó fizetési mérleg	1 317	670	777	973	1 217	1 625	1 093
5. Tőkemérleg	1 350	1 300	1 007	1 273	1 040	68	1 415
6. Külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség	2 456	2 246	1 608	2 278	1 800	2 062	2 371

I. A külfölddel szembeni - felülről számított - nettó finanszírozási képesség összetevőinek 2016. harmadik negyedéves alakulása

2. ábra

A külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség alakulása (szezonalisan kiigazított adatok, millió euro)

² A szezonális kiigazításnál direkt kiigazítást alkalmazunk, ami azt jelenti, hogy az egyenlegek időszora is közvetlenül kerül kiigazításra, így a bevételek és kiadások szezonálisan kiigazított adatának különbsége nem egyenlő az egyenlegek kiigazított adatával.

A külfölddel szembeni felülről számított nettó finanszírozási képesség összetevői közül az **áruforgalom** egyenlege a harmadik negyedévben a szezonális hatásoktól megtisztítva 1061 millió euro volt, mely alacsonyabb az előző negyedévi szintnél, ugyanígy a harmadik negyedéves export (20 496 millió euro) és import (19 639 millió euro) szintje is csökkent az előző negyedévhez képest.

A **szolgáltatások** bevételi többlete 1418 millió euro volt, ami az áruforgalomhoz hasonlóan nem érte el az előző negyedév szintjét. Ezen belül az utazások - előző negyedévhez képest - növekvő egyenlege 793 millió eurót tett ki úgy, hogy a bevételek (1312 millió euro) és a kiadások (499 millió euro) is magasabbak voltak. Az utazáson kívüli szolgáltatásoknál a bevétel (3909 millió euro) kisebb volt az előző negyedévi értékénél, míg a kiadások (3255 millió euro) értéke meghaladta az előző negyedéves szintet. A szezonális hatásoktól megtisztított egyenleg (664 millió euro) csökkent az előző negyedévi értékhez képest.

Az **elsődleges jövedelmeken** a hiány a harmadik negyedévben a szezonális hatásoktól megtisztítva (1219 millió euro) megegyezett az előző negyedéves értékkel.

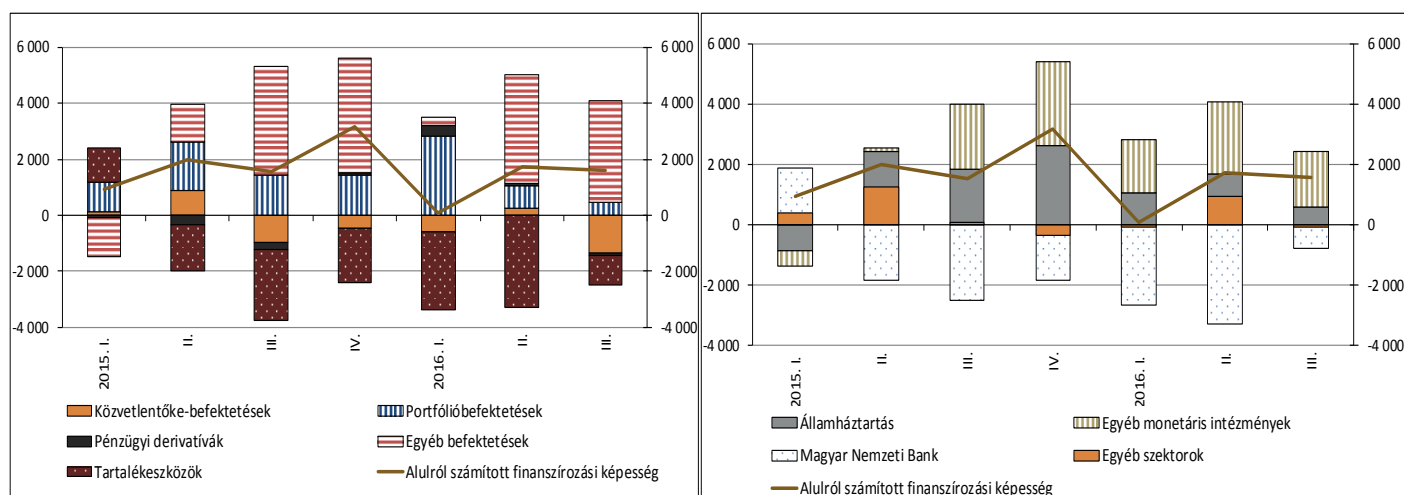
A **másodlagos jövedelmek** kiigazított egyenlege -378 millió euro volt, ami közel megegyező az előző negyedéves adattal.

Az **EU-val kapcsolatos transzferek** egyenlege a szezonális hatásoktól megtisztítva 1239 millió euro, míg a szezonális hatásokat is tartalmazó adat 1327 millió euro volt. Az egyes összetevők *kiigazítatlan értékét* illetően az elsődleges jövedelemként (termék- és termelési adók, támogatások) elszámolt tranzakciók egyenlege 276 millió euro volt, míg a másodlagos jövedelmeken belül elszámolt folyó transzferek -116 millió euro egyenleggel zártak. A tőke-transzferként EU-tól kapott források értéke 1167 millió eurót ért el.

II. Pénzügyi mérleg: a külfölddel szembeni - alulról számított - nettó finanszírozási képesség alakulása 2016. harmadik negyedévben³

3. ábra

A pénzügyi mérleg egyenlegének alakulása instrumentumonként és szektoronként (millió euro)

³ Az egyes befektetési kategóriák összefoglaló adatait lásd az 1. táblázatban.

A közvetlentőke-befektetéseken 2016 harmadik negyedében 1371 milliő euro nettó forrásbeáramlás történt: a rezidensek befektetéseik külföldön 129 milliő euróval, míg a külföldiek befektetéseik Magyarországon 1499 milliő euróval nőttek.

A rezidensek külföldön történő befektetéseik belül a részvénybefektetések 186 milliő euróval, az újrabefektetett jövedelmek 219 milliő euróval növelték a külföldi befektetések értékét a harmadik negyedében. A részvénybefektetéseken belül a kiugró osztalék⁴ miatt elszámolt tőke kivonás 39 milliő euro volt. Az adósság típusú instrumentumok egyenlege 277 milliő euro nettó követelés csökkenést mutatott.

A külföldiek magyarországi befektetéseiknél a részvénybefektetések 395 milliő euróval, az újrabefektetett jövedelmek 2009 milliő euróval növelték a külföldiek befektetéseiknek értékét. (A részvénybefektetésekből a kiugró osztalék miatt elszámolt tőke kivonás 12 milliő euro volt.) Az adósság típusú instrumentumok egyenlege 905 milliő euro nettó tartozás csökkenés volt.

Az átfolyó tőkének, illetve eszközportfólió átrendezésnek a harmadik negyedében sem a külföldiek magyarországi befektetéseik összértékére, sem a rezidensek külföldön történő befektetéseik összértékére nincs hatása. Ugyanakkor a részletesebb instrumentum-, illetve ágazati bontásban ezek hatása megjelenik az adatokban⁵.

A portfólióbefektetések egyenlege összességében 467 milliő euro forráskiáramlást mutatott (nettó követelés növekedés), amely mögött a követelések 2 milliő eurós növekedése és a tartozások 465 milliő eurós csökkenése áll.

Az egyéb befektetések egyenlege összességében 3623 milliő euro forráskiáramlást mutatott (nettó követelés növekedés). A követelések 1551 milliő euróval nőttek, ebből 1131 milliő euro volt a készpénz- és betét követelések növekedése. A tartozások 2072 milliő euróval csökkentek, ebből 635 milliő euro volt a hiteltartozások csökkenése. 273 milliő euróval csökkentek a betét-tartozások, 850 milliő euróval pedig az egyéb tartozások, ebből 817 milliő euro volt az EU-transzferek eredményszemléletű elszámolásával összefüggő, EU-val szembeni tartozáscsökkenés.

III. A tartalékok, adósságállomány alakulása

2016. szeptember végén a jegybanki tartalékok értéke 23,7 milliárd euro volt. A közvetlentőke-befektetésen belül elszámolt adósságot nem tartalmazó nemzetgazdasági nettó adósságállomány 2016. szeptember végén 22,8 milliárd euro (az utolsó négy negyedéves GDP arányában 20,2 %) volt. Az EU-transzferek eredményszemléletű elszámolása miatti, EU-val szembeni nettó követelésállomány 2,6 milliárd eurót tett ki: a követelések állománya 2,9 milliárd, míg a tartozásoké 0,3 milliárd euro volt.

⁴ A kiugró osztalékot a BPM6 módszertan szerint nem osztalékként, hanem tőke kivonásként kell elszámolni. Kiugró osztaléknak az eredménytartalékból, (a korábbi időszakok terhére) megszavazott osztalékot tekintjük. A kiugró osztalékként elszámolt tőke kivonás értékét a részvénybefektetéseken belül elkülönítve közzétesszük az MNB honlapján az [FDI aggregátumokat](#) részletező fájlokban a befektetés iránya szerinti oldalakon.

⁵ Az MNB honlapján elérhetők egy [táblázatban](#) összefoglalva az átfolyó tőke és eszközportfólió átrendezéshez tartozó tranzakciók, illetve a megtisztított közvetlentőke-befektetés adatok.

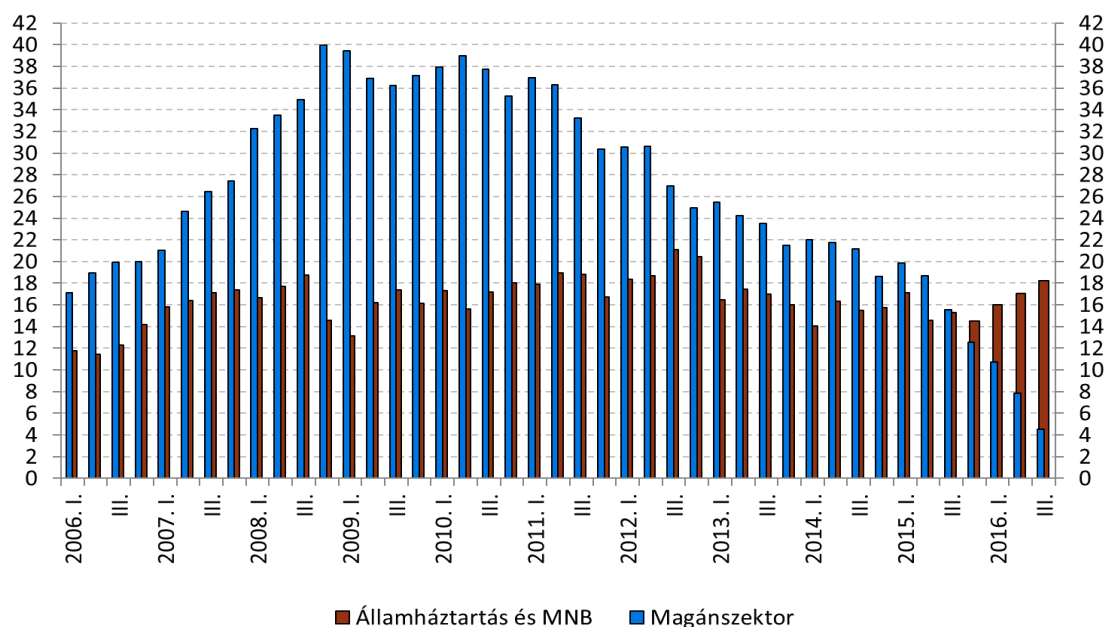
3. táblázat

Magyarország külfölddel szembeni követelés- és tartozásállománya, az időszakok végén (millió euro)⁶

	2015				2016		
	I. n.év.	II. n.év.	III. n.év.	IV. n.év.	I. n.év.	II. n.év.	III. n.év.
Követelések	124 990	122 387	118 690	138 372	126 548	129 342	125 160
3.1.k Közvetlentőke-befektetés	55 813	55 849	54 964	72 906	62 441	63 817	59 384
3.2.k Portfólióbefektetés	8 368	8 295	7 921	8 333	8 391	8 997	9 214
3.3.k Pénzügyi derivatívák és munkavállalói részvényopciók	5 754	4 620	4 235	4 283	3 698	4 172	3 719
3.4.k Egyéb befektetések	18 147	18 863	19 443	22 528	24 467	27 571	29 183
ebből: eredményszemléletű EU-transzfer elszámolás miatt	1 365	1 529	2 135	3 369	3 056	3 033	2 930
3.5.k Tartalékeszközök	36 908	34 761	32 127	30 322	27 551	24 785	23 661
Tartozások	215 356	208 950	205 991	211 416	202 515	201 821	199 190
3.1.t Közvetlentőke-befektetés	110 010	109 270	111 508	117 627	109 169	109 662	108 123
3.2.t Portfólióbefektetés	54 010	50 437	48 900	49 267	47 566	46 887	48 094
3.3.t Pénzügyi derivatívák és munkavállalói részvényopciók	3 626	2 687	2 308	2 117	1 851	2 112	1 769
3.4.t Egyéb befektetések	47 710	46 556	43 274	42 405	43 929	43 160	41 205
ebből: eredményszemléletű EU-transzfer elszámolás miatt	768	427	413	408	1 127	1 113	317
Nettó követelések	-90 366	-86 563	-87 301	-73 044	-75 967	-72 479	-74 030
ebből: eredményszemléletű EU-transzfer elszámolás miatt	597	1 102	1 722	2 961	1 928	1 919	2 612
Memorandum:							
Bruttó külföldi adósság (közvetlentőke-befektetés adósság nélkül)	93 555	88 317	84 083	81 715	80 659	79 614	78 082
Államháztartás és Magyar Nemzeti Bank	55 035	50 380	48 866	47 721	46 140	44 353	44 003
Egyéb monetáris intézmények és Egyéb szektorok	38 520	37 937	35 217	33 994	34 519	35 261	34 079
Nettó külföldi adósság (közvetlentőke-befektetés adósság nélkül)	36 976	33 251	30 890	27 036	26 749	24 958	22 759
Államháztartás és Magyar Nemzeti Bank	17 092	14 590	15 316	14 501	16 030	17 079	18 237
Egyéb monetáris intézmények és Egyéb szektorok	19 883	18 661	15 574	12 535	10 719	7 879	4 522

4. ábra

Magyarország nettó adósságállománya (FDI adósság típusú instrumentumok nélkül), az időszakok végén (milliárd euro)

⁶ A külfölddel szembeni követelések és tartozások a nem rezidensekkel szembeni összes pénzügyi követelést és tartozást tartalmazzák, míg a külfölddel szembeni adósságnak a tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések, valamint a pénzügyi derivatíva instrumentumok nem részei.

IV. Az adatreviziók alakulása a felülvizgált időszakban

A 2016. szeptemberben publikált 2016. I-II. negyedéves adatokhoz viszonyított elmozdulásokat mutatja be a 4-5. táblázat. A felülvizgált időszak egészében az adatszolgáltatók javításai magyarázzák az elmozdulásokat.

4. táblázat

A fizetési mérlegben bekövetkezett változások az előző publikációhoz képest (SCV-k nélkül, millió euro)

	2016. I. né.	2016. II. né.
1. Áruk	0	0
2. Szolgáltatások	0	0
3. Elsődleges jövedelmek	-117	-134
4. Másodlagos jövedelmek	-47	-48
I. Folyó fizetési mérleg (1+2+3+4)	-164	-182
II. Tőkemérleg	-91	1
III. Pénzügyi mérleg (5+6+7+8)	-264	-301
5. Közvetlentőke-befektetések (nettó követelés)	-172	-413
Közvetlentőke-befektetések külföldön (nettó követelés)	-19	-58
Részeselek	-27	111
Adósság típusú instrumentumok	8	-169
Közvetlentőke-befektetések Magyarországon (nettó tartozás)	153	355
Részeselek	134	313
Adósság típusú instrumentumok	20	42
6. Portfólióbefektetések (nettó követelés)	0	0
Követelések	0	0
Tartozások	0	0
7. Pénzügyi derivatívák (nettó követelés)	0	-2
8. Egyéb befektetések (nettó követelés)	-92	114
Követelések	43	16
Tartozások	135	-98
IV. Tévedések és kihagyások egyenlege	-9	-120

5. táblázat

Az állományok és néhány makrogazdasági mutató változása az előző publikációhoz képest
(SCV-k nélkül, millió euro)

	2016. I. né.	2016. II. né.
1. Közvetlentőke-befektetések (nettó követelés)	-947	-1 359
Közvetlentőke-befektetések külföldön (nettó követelés)	-20	-35
Részesedések	-27	84
Adósság típusú instrumentumok követelés	33	83
Adósság típusú instrumentumok tartozás	25	202
Közvetlentőke-befektetések Magyarországon (nettó tartozás)	928	1 324
Részesedések	134	447
Adósság típusú instrumentumok követelés	42	-53
Adósság típusú instrumentumok tartozás	836	824
2. Portfólióbefektetések (nettó követelés)	0	0
Követelések	0	0
Tartozások	0	0
3. Pénzügyi derivatívák (nettó követelés)	0	2
4. Egyéb befektetések (nettó követelés)	-61	55
Követelések	161	181
Tartozások	222	126
Bruttó adósság*	222	126
Nettó adósság*	61	-55
Áruforgalmi mérleg egyenlege a GDP százalékában	0,0%	0,0%
A folyó fizetési mérleg egyenlege a GDP százalékában	-0,1%	-0,2%
Bruttó adósság a GDP százalékában*	0,2%	0,1%
Nettó adósság a GDP százalékában*	0,1%	-0,1%

*közvetlentőke-befektetés adósság típusú instrumentumok nélkül.

A sajtóközleményben - az eddigieknek megfelelően – a speciális célú vállalatok nélküli fizetésimérleg-adatok kerülnek bemutatásra. A honlapon azonban megtalálhatók mind a speciális célú vállalatok nélküli, mind pedig az azokat is tartalmazó fizetésimérleg- és állományi statisztikák.

Az MNB 2017. március 23-án teszi közzé a 2016. IV. negyedéves fizetésimérleg- és külfölddel szembeni állományi statisztikákat és revideálja 2014-2015 éves és a 2016. I-III. negyedéves adatokat.

Részletes táblázatok: [Táblakészlet](#)

Módszertani anyagok: [Módszertani anyagok](#)

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Elérhetőség:

Tel: 428-2750

Fax: 429-8000

E-mail: sajto@mnb.hu